

Vorming

ABC

van de sectoronderhandelingen

ARBEIDSVOORWAARDEN

Dat zijn de voorwaarden waaraan je als werknemer arbeid verricht voor de werkgever. In de eerste plaats gaat het over loon en arbeidsduur, maar ook SWT, tijdskrediet, vakantieregelingen, verlofdagen, klein verlet, ... vallen hieronder. Arbeidsvoorwaarden worden deels wettelijk, deels sectoraal en deels individueel (arbeidscontract) vastgelegd.

CAO - COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST

Een collectieve arbeidsovereenkomst is een schriftelijke overeenkomst waarin afspraken over arbeidsvoorwaarden zijn vastgelegd die zijn overeengekomen tussen de werkgever (bedrijfsniveau) of de werkgeversorganisaties (sectorniveau) met een of meerdere werknemersorganisaties. De cao is het vertrekpunt van de individuele arbeidsovereenkomst die een werkgever en werknemer met elkaar sluiten.

DEEL-CAO

Een deel-cao is een collectieve arbeidsovereenkomst die uitvoering en verduidelijking geeft aan een bepaling van een andere cao, zoals het nationaal sectorakkoord. Afspraken rond een bepaald thema, zoals flexibiliteit of vervoerskosten, wordt hierin verduidelijkt en geconcretiseerd. Alle deel-cao's van een sector vormen samen de sectorale cao.

EISENBUNDEL

Een (al dan niet gemeenschappelijke) eisenbundel is het geheel van eisen waarmee de vakbonden naar de onderhandelingsstafel trekken met de bedoeling er zoveel mogelijk af te dwingen bij de werkgever.

FZ - FONDS VOOR BESTAANSZEKERHEID

Een Fonds voor Bestaanszekerheid wordt opgericht op initiatief van de sociale partners binnen een sector door middel van een cao. Met geïnde werkgeversbijdragen keert het Fonds sociale voordelen uit aan de werknemers in de sector, zoals een aanvullende vergoeding bij tijdelijke werkloosheid, SWT, ziekte, ... Deze voordelen verschillen per sector.

GEMEENSCHAPPELIJK VAKBONDSFRONT

Wanneer de drie vakbonden hun krachten bundelen, bijvoorbeeld in het kader van een actie of bij de neerlegging van een gemeenschappelijke eisenbundel, dan spreken we van een gemeenschappelijk vakbondsfront.

GROEP VAN TIEN

De Groep van Tien bestaat uit de belangrijkste onderhandelaars van de federale sociale partners. De groep is samengesteld uit werknemers- en werkgeversorganisaties en voert het interprofessioneel overleg met het oog op een interprofessioneel akkoord.

INDEX

De index is een cijfer dat de evolutie weergeeft van de (kleinhandels)prijzen, voor een aantal producten en diensten die de gemiddelde Belg veel consumeert. Daartoe wordt de prijsevolutie van een aantal producten, de zogenaamde indexkorf, gevolgd. Stijgen de prijzen van de producten en diensten, dan stijgt ook de index. Afhankelijk van de sector zijn er verschillende manieren om de lonen aan de index aan te passen. Eén manier is dat de lonen automatisch verhogen, zodra de index een afgesproken niveau overstijgt (spindex). Een andere manier is een jaarlijkse aanpassing van de lonen aan de index. Deze automatische indexering geldt niet alleen voor de lonen in de openbare en privésector maar ook voor alle sociale uitkeringen (pensioenen, werkloosheidsuitkering, kinderbijslag, ...).

IPA - INTERPROFESSIEEL AKKOORD

Een interprofessioneel akkoord (IPA) is een sectoroverschrijvend kaderakkoord dat wordt gesloten om de twee jaar door de Belgische werknemers- en werkgeversorganisaties. De regering neemt geen deel aan het overleg, maar drukt wel haar stempel, bijv. door middel van een dwingende loonnorm. De afspraken die de partners maken in een IPA houden steeds een programmatie in voor de volgende twee jaren inzake loonevolutie, lastenverminderingen, vervangingsinkomens, enz. Deze afspraken worden vertaald naar cao's of in wetten en besluiten.

KOOPKRACHT

Je koopkracht is de mogelijkheid die je hebt om met je beschikbare inkomen goederen en diensten te kunnen betalen.

LOONNORM

De loonnorm wordt om de twee jaar vastgelegd en bepaalt de maximale loonstijging. De Loonnormwet is ingevoerd in 26 juli 1996 om de werkgelegenheid te bevorderen en het concurrentievermogen te vrijwaren. Door de loonnorm wordt de loonkostenontwikkeling in België preventief aangepast aan de verwachte evolutie bij onze voornaamste handelspartners Duitsland, Nederland en Frankrijk.

MINIMUMLOON

Het minimumloon is het laagste loon dat een werkgever wettelijk verplicht is aan een werknemer te betalen. Het minimumloon kan zijn uitgedrukt als uur-, week- of maandloon en is altijd uitgedrukt als brutoloon. Op sectoraal niveau kan een hoger sectoraal minimumloon worden vastgelegd in een cao.

NAR - NATIONALE ARBEIDSRAAD

In de Nationale Arbeidsraad zetelen de vertegenwoordigers van de belangrijkste werkgevers- en werknemersorganisaties. De NAR geeft voornamelijk advies over sociale vraagstukken aan de regering of het parlement, al dan niet op vraag. In de NAR worden ook cao's gesloten. Dit zijn intersectorale cao's, maar in de NAR kan ook een overeenkomst worden gesloten voor een bedrijfstak die niet onder een paritair comité ressorteert of wanneer een opgericht paritair comité niet werkt.

OP ZAK

Dit zijn de sectorboekjes die ABVV-Metaal uitbrengt voor elke sector en waarin de sectorale cao in begrijpelijke taal wordt uitgelegd.

PARITAIR COMITÉ

Een paritair comité is een sectoraal overlegorgaan tussen werkgevers en werknemers. Een paritair comité heeft als opdracht om sectorale cao's te sluiten, geschillen tussen de werkgevers en de werknemers te voorkomen of bij te leggen en advies te geven aan de NAR en aan de regering.

SECTORAKKOORD

Het sectorakkoord is een cao die van toepassing is op een hele sector en die tweejaarlijks wordt afgesloten tijdens de sectoronderhandelingen.

SOCIAAL OVERLEG

Het sociaal overleg is het stelsel van onderhandelen tussen de sociale partners. Het sociaal overleg vindt op verschillende niveaus plaats: bedrijfsniveau, sectoraal of interprofessioneel.

TECHNISCH COMITÉ

Binnen de structuur van ABVV-Metaal werd per sector een technische comité opgericht dat bestaat uit gemandateerden van elke provinciale afdeling die expert zijn in de sectorspecifieke afspraken. Zowel secretarissen die een bepaalde sector opvolgen als afgevaardigden van de belangrijkste bedrijven van die sector worden gemandateerd. Zo kunnen de sectorale onderhandelaars gedurende het ganse onderhandelingsproces afstemmen en overleg plegen met de visie vanop de werkvloer.

VERZOENING

Om geschillen tussen werkgevers en werknemers bij te leggen wordt (in de schoot van een paritair comité) een verzoeningsbureau opgericht, meestal onder de leiding van de voorzitter van het paritair comité. De leden van het verzoeningsbureau zijn vertegenwoordigers van werknemers- en werkgeversorganisaties die als dusdanig niet betrokken zijn bij het conflict. In geval van een conflict neemt de meest gereede partij contact op met de voorzitter die dan een vergadering van het verzoeningsbureau plant. De partij die de aanvraag heeft ingediend krijgt als eerste het woord, waarna alle partijen aan het woord komen. Nadien wordt er door het verzoeningsbureau beraadslaagd met als doel om beide partijen via nieuwe opties weer rond de tafel te krijgen.

WERKGEVERSORGANISATIE

Een werkgeversorganisatie is een organisatie die de belangen behartigt van en diensten levert aan aangesloten werkgevers binnen een bepaalde sector.

ZERO-NORM

De term 'zero-norm' wordt sinds 2009 gebruikt om de loonnorm aan te duiden die door de Loonnormwet van 1996 door de regering wordt opgelegd aan de sociale partners om de evolutie van de gemiddelde uurloonkost te beperken tot de evolutie bij onze buurlanden. Sinds 2009 is de loonnorm quasi gelijk aan 0, vandaar de term zero-norm.

